

Barbara Bandzarewicz

1. Proszę opisać rysunek oraz ułożyć historyjkę z nim związaną. Co było wcześniej? Co będzie później?

(fot. Polskapresse)

2. Jakie są wady i zalety mieszkania w zabytkowym mieście? Proszę wyrazić swoją opinię.

3. Co ludzie świętują? Połącz podane daty (1-8) z wydarzeniami (A-H).

1. 25 XII	A Święto zmarłych
2. 11 XI 1818	B Boże Narodzenie
3. 14 II	C Uchwalenie Konstytucji 3 Maja
4. 1 II	D Wybuch Rewolucji Francuskiej
5. 3 V	E Odzyskanie niepodległości przez Polskę
6. 14 VII	F Walentynki
7. 7 XI 1917	G Wybuch Rewolucji Październikowej w Rosji
8. 1 XI	H Nowy Rok

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 -

4. Wypowiedz się na temat swojej ulubionej uroczystości w Twoim kraju. Powiedz:

- Jak ona się nazywa
- Kiedy jest obchodzona
- Jaka jest jej geneza; czy jest związana z wydarzeniem religijnym, politycznym, ze znaną postacią, ze szczególną porą roku.

5. Przeczytaj tekst *Tradycje i zwyczaje wielkanocne. Obrzędy, o których pamiętamy w Wielkanoc*, a następnie wypisz najważniejsze zwyczaje, tradycje i związane z tym wierzenia, tam gdzie jest to możliwe. Przygotuj też wypowiedź o tradycjach wielkanocnych w Twoim domu / rodzinie.

Tradycje i zwyczaje wielkanocne. Obrzędy, o których pamiętamy w Wielkanoc

Zwyczaje i tradycje wielkanocne. O których obrzędach i zwyczajach pamiętamy w Wielkanoc i kultywujemy je od lat? Wielkanoc to najstarsze i najważniejsze święto w religii chrześcijańskiej. Ten radosny czas obfituje w wiele zwyczajów. Większość z nich znane jest od średniowiecza i praktykowane do dziś.

Najpopularniejsze tradycje, zwyczaje i obrzędy wielkanocne oraz te kultywowane w okolicach Wielkiej Nocy.

Niedziela Palmowa – symbolizuje przybycie Jezusa Chrystusa do Jerozolimy. Rozpoczyna Wielki Tydzień. Kiedyś w Polsce nazywa „Wierzbną”, ponieważ gałązki wierzby zastępowały palmy.

Zakaz pieczenia chleba – w okresie tygodnia przed Niedzielą Palmową aż do Wielkiego Tygodnia gospodynie nie mogły wypiekać chleba. Złamanie zakazu groziło sprowadzeniem na całą wieś suszy. Dlatego winna gospodyni zostawała ukarana poprzez wyrzucenie jej i jej garnków do pobliskiej wody.

Pogrzeb żuru i śledzia – w dawnych czasach okres postu był bardzo ściśle przestrzegany, ograniczano wtedy spożywanie praktycznie wszystkie, mięsa, cukru nawet nabiału. Jedzono praktycznie tylko żur i śledzie. Dlatego w Wielki Piątek z radości ku końcowi postu, urządzano tzw. pogrzeb żuru i śledzia. Wszyscy mieszkańcy wsi z okrzykami radości zakopywali w przygotowanym dole „znudzone” pożywienie, z którym rozstawali się na cały rok. W niektórych regionach Polski zasypywano dodatkowo garnek z popiołem, który symbolizował koniec smutku i nadejścia radości.

Topienie Judasza – w Wielką Środę młodzież topi słomianą kukłę, symbolizującą Judasza. Po przeciągnięciu jej przez całą wieś, wrzuca ją do wody i obrzuca kamieniami do momentu aż pójdzie na dno.

Święconka – w Wielką Sobotę odbywa się święcenie pokarmów, które później spożywamy na świąteczne śniadanie. Ta pogańska tradycja została uświęcona przez Kościół. Choć zwartość

koszyczka różni się w zależności od regionu, to w każdym nie może zabraknąć: jajka, baranka, soli chleba, kielbasy i chrzanu.

Niedziela Zmartwychwstania – Wielka Niedziela rozpoczyna się od uroczystej mszy – rezurekcji. Później cała rodzina zasiada przy stole i spożywa świąteczne śniadanie, które rozpoczyna się składaniem życzeń i dzieleniem się poświęconym jajkiem.

Pisanki – Pochodzenie tradycji malowania pisanek nie jest do końca znane. Każdy kolor symbolizuje coś innego. Fioletowy i niebieski oznacza Wielki Post, czerwony to przelana na krzyżu krew Chrystusa, zielona, brązowa i żółta wyrażają radość. W naturalny sposób jajka można zafarbować gotując je w łupinach cebuli, kwiatach malwy lub kory dębu.

Śmigus Dyngus czyli lany poniedziałek. Pogańskie święto, symbolizujące budzenie się przyrody do życia oraz oczyszczenie z zimowego brudu. Przepowiednia mówi, że im mocniej obłana panna, tym większe szanse na szybkie zamążpójście.

Zajątek – zabawa wielkanocna – po świątecznym śniadaniu, wszyscy zebrani chodzą po domu i szukają ukrytych upominków.

Legnicka tradycja - „Chleb, śledź i grosz” – Tradycja sięgająca czasów średniowiecza, kiedy to w Wielki Piątek zakonnicy z klasztoru Benedyktynki i Kartuzów rozdawali potrzebującym mieszkańcom chleb, śledzie z beczki i specjalnie wybite grosze. Obecnie tradycję tę kontynuują członkinie Stowarzyszenia „Kobiety Europy” .

(www.gazetawroclawska.pl)

Zadanie dodatkowe:

6. Proszę przeczytać fragment recenzji książki *Fotograf z Auschwitz*, a następnie zaznaczyć prawdziwe informacje.

Fotograf z Auschwitz autorstwa Anny Dobrowolskiej to wspomnienia więźnia obozu Auschwitz-Birkenau Wilhelma Brasse, który podczas swojego pobytu w obozie – od początku jego istnienia aż do jego wyzwolenia – pracował jako fotograf. Wilhelm Brasse był wnukiem austriackiego osadnika na Żywiecczyźnie – Alberta Karola Brasse. Jednak już ojciec Wilhelma czuł się Polakiem do tego stopnia, że walczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Tym bardziej Polakiem, polskim patriotą, czuł się i był Wilhelm Brassei jako Polak trafił do obozu Auschwitz-Birkenau. Tam po paru miesiącach zdobył pracę jako obozowy fotograf i prawdopodobnie dzięki temu udało mu się przeżyć. Praca w charakterze fotografa nie należała do najcięższych w Auschwitz. Zarazem jednak do jego obowiązków należało beznamienne

dokumentowanie obozowej rzeczywistości: zdjęcia identyfikacyjne, ale także takie, które ukazywały wprost ów system pogardy dla człowieka, włącznie ze zdjęciami osób poddawanych medycznym eksperymentom dra Mengele. Wszystko to, co widział – najpierw przy naciskaniu migawki aparatu, a potem w ciemni, gdzie te same obrazy musiał jeszcze analizować – odcisnęło na nim tak duże piętno, że po wojnie już nigdy nie wziął aparatu do rąk. Wilhelm Brasse miał świadomość, że ludzie których fotografował, a niekiedy portretował (jako fotograf specjalizował się w portretach), niedługo, a może za kilka dni zostaną skierowani do komory gazowej. Fotografował z polecenia władz obozowych i dla potrzeb systemu, ale dziś pożytek z tych zdjęć jest zgoła inny. Też zdjęcia są już świadectwem tragicznego losu ludzi zamordowanych w KL Auschwitz. (...)

(www.krk.fm)

1. Wilhelm Brasse był fotografem.....
 - a. Do końca swego życia
 - b. W czasie pobytu w obozie w Auschwitz
2. Dziadek Wilhelma Brasse był.....
 - a. Australijczykiem
 - b. Austriakiem
3. Praca w charakterze obozowego fotografa.....
 - a. Nie była wyjątkowo ciężka
 - b. Należała do najcięższych prac
4. Wilhelm Brasse..... jaki los czekał ludzi, których fotografował.
 - a. Nie wiedział
 - b. Wiedział
5. Wilhelm Brasse specjalizował się.....
 - a. W fotografii krajobrazowej
 - b. W portretach
6. Wilhelm Brasse trafi do obozu.....
 - a. Mimo, że nie czuł się specjalnie związany z Polską
 - b. Jako polski patriota
7. Wilhelm Brasse był więźniem w obozie Auschwitz.....
 - a. Od początku do końca jego istnienia
 - b. Przez pierwsze dwa lata jego istnienia